

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XIII. Quomodo sit obediendum Deo, & omnibus Superioribus, bonis & malis, qui eius nomine gubernant

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

mansuetudinem. Sitis igitur fratres obedientes : dantes Casari quod est Casaris, & Deo, quod est Dei. vt locupletissimis gratiæ & gloriæ suæ donis Obedientiam vestram remuneret in æternum, Amen.

CAPVT XIII.

DE MODO SIT OBEDIENDVM DEO, ET OMNIBUS Superioribus, bonis & malis, qui eius nomine gubernant.

QUAMVIS OBEDIENTIÆ VOTVM sit omnibus Religionibus commune: non tamen est sicut votum Castitatis: quod quoad substantiam est in omnibus æquale; sed sicut votum Paupertatis: quod varios habet gradus. Et (vt Sanctus Bonaventura ait) aliquæ Religiones excelsiorem profitentur obedientiam, quàm aliæ. Quod ex varijs causis & radicibus provenire potest, ob rerum varietatem; quæ ad huius virtutis perfectionem confluunt. Aliæ ex parte eorum, quibus Obedientia, debetur; & rerum in quibus illa præstatur: aliæ ex parte subditorum, qui obediunt; & ipsius modi obediendi. Illa autem Religio excelsiorem ac perfectiorem censetur obedientiam profiteri: cuius Regulæ maiori cum perfectione conuenient quicquid ad quatuor has radices pertinet, vt ex ijs apparebit, quæ de unaquaque earum adferemus: quamuis, quòd omnes valde inter se sint collegatæ non faciliè poterunt aliæ sine alijs explicari. Quicumque tamen suæ perfectionis erit cupidus, contèdere debet, in omnibus eminere: quòd enim magis in Obedientiæ gradibus proficiet eò etiam crescat amplius in propria statùs sui perfectione. Illud tamen aduertendum: non attendi hic gradus Obedientiæ, aut inobedienciæ, eo solo nomine, quòd sit specialis virtus aut speciale vitium, quod amplectatur, aut reiiciat rem, quæ est præcepta aut prohibita; sed etiam ratione quadam generali; quæ, vt dictum est, omnes virtutes & vitia comitatur.

Nam executio omnium bonorum operum, vniuersim appellatur Obedientia: eò quòd sit Dei voluntati conformis, omnis verò omisso, & opus prauum, quacunque id intentione fiat, erit inobediencia. Et in hoc sensu dicit S. Ambrosius: peccatum non aliud esse, quàm inobediencia contra Dei legem. Iuxta quam doctrinam, omnes gradus Obedientiæ, quos ostendimus pertinent vniuersim ad omnes Christianos circa præcepta ipsius tradita: sed præcipuè, & cum maiori excellentia pertinent ad Religiosos, quos, nullo excepto, Obedientiæ votum obstringit Religionis enim Hierarchia, etiamsi varios habeat personarum gradus, omnes tamen aliquam habent subordinationem. Particulares enim Conuentuum Religiosi debent

In expof.
Reg. Mino-
rum c. 2.

Ex S. Tho.
2. 2. q. 104.
a. 2. ad 1.
Lib. 2. de
Paradyfo
c. 8.

debent immediato suo Superiori & Prælato obedire; & hic Prouincialibus autem Generali: omnes autem tam maiores quàm minores obedire debent Summo Pontifici; qui est Christi Domini nostri vicarius in terra. Quæ etiam debet ipsimet Christo obedire, & iuxta ipsius leges alios gubernare. Quò etiam Prælatus erit maior: eò eius obediètia ad sibi Superiorem magis gloriosa est ac necessaria: ob exemplum bonum, quod alijs merito dari debet; inobediètia autem eius erit etiam perniciosior, ob scandalum & malum exemplum reliquis datum. Et fortè licet etiam hic in eodem genere, permittente Deo, vt nec subditi ipsi obediant: sicut ipse suis maioribus non obedit. Contra verò etiam hic remunerabit gratiam ipsi obediètiæ, efficiens, vt & subditi similem erga ipsum habeant. Non præterito tamen illud insinuare: quod subditorum fors, etsi arctior & constrictior, sit tamen securior ac felicior. Quare pulchrè Sanctus Bernardus ait: subditi Religionum transire copiosum huius mundi fluium, non pedibus vadentes, sicut sæculares: qui submersiōnis periculo sunt expositi; neque nauis, sicut Prælati qui cum maiori laxitate per quæcumque fluminis partem traiciunt: non tamen absque periculo: sed traiciunt per pontem, quæ via plana est ac securã; custodientes suas Regulas & obedièntes superioribus. Quò etiam minus habent libertatis, eò habent plus securitatis.

I.

INCIPIENTES igitur ab Obedièntia ex parte personarum, quibus ea debetur: hæc habet multos gradus, quorum omnium fundamentum est Obedièntia Deo Domino nostro debita, qui primus est; cui obedire tenentur: eò quòd vnicus sit, & supremus Dominus, Creator, & vniuersalis gubernator magnæ huius mundi domus, & omnium creaturarum quas ille completur. Quo nomine omnes tam Angeli, quàm homines tenentur, non proprio suo iudicio se ipsos gubernare, sed Legibus ac Præceptis ab ipso traditis. Hæc ratio Sanctum Iob permouit, vt diceret a *A mandatis labiorum eius non recessi, & in sinu meo abscondi verba oris eius. Ipse enim solus est, & nemo auertens potest cogitationem eius; & anima eius quodcumque voluit, hoc fecit.* Quod idem est, (vt Sanctus Gregorius explicat) atque si dixisset: obedio Deo, eò quòd ipse sit vnicus Dominus & gubernator omnium; à quo reliqui accipiunt gubernationem, quam habent, adeoque est potens & Sapiens, vt nullus possit eius impedire consilia, vt facere prætermittat, quod efficaciter fieri voluit. Quamobrem magnæ prudentiæ est, libenter ei obedire meaque obedièntiam voluntatem & gratiam ipsius ad me allicere. Huc accedit, quòd Angeli & homines speciali Dei gratiâ eleuati sint ad supernum quendam finem, naturam eorum superantem, & consistentem in clara Dei visione, quæ obtruncata est per media & præcepta rerum supernaturalium, ipsimet fini proportionatarum. Et in his tenentur obedire Deo titulo Saluatoris, & glorificationis

Serm. de
cribus ordi-
nib. Ecclesi.

S. Tho. 2. 2.
q. 104. a. 4.
a. Iob. 13. 12.

ibidem.

sequentes

sequentes directionem sibi ab eo propositam. Cum autem nec intellectus humanus, nec Angelicus per seiplos solos sufficiant ad cognoscendum quicquid ad ipsorum gubernationem in rebus ad eod excelsis pertinet: tenentur obsequare sese, & iudicium suum captinare in obsequium Dei sui, audientes & credentes quod ipsis dicit, & opere exequentes, quod precipit. Et hanc in Sanctus Augustinus, fuisse supremam Luciferi eiusque sequacium Angelorum superbiam: quod voluerunt esse sicut Deus, qui nemini subest, nec eius gubernationi subijcere se voluerunt. Et in eandem superbiam impigerunt etiam primi nostri parentes, volentes liberi esse, & absque subiectione vivere: ac propterea Dei preceptum concularunt. At Sanctus Michael eiusque socij Angeli fundarunt se in humilitate, agnoscetes se creaturas, ex se ipsis ignaras, debiles, Deoque suo subiectas; ideoque perfecte amplexi sunt obedientiam & obedientiam Creatori suo; de qua semper gloriati sunt, & gloriantur tanquam ministri, & famuli destinati ad faciendum, quicquid eorum Dominus mandare dignabitur. Quorum obedientiam voluit Saluator noster, homines imitari ideoque iubet, nos petere, ut Patris voluntas fiat in terra, sicut in caelo. Hic primus obedientiae gradus absolute est excellentissimus, & vim habens omnes obligandi: licet aliquid ulterius habeat secundus gradus, qui est obediendi alijs propter ipsummet Deum. Quem, in Sanctus Bonaventura, in hoc priorem excedere, quod indicium praebeat maioris humilitatis, & subiectionis. cum non solum supremo gubernatori obediat, quod omnibus est honorificum; sed alijs etiam creaturis, quas ille suo loco substituit. Quod duobus modis fit primam ob generalem suam providentiam, qua constituit, varios esse gradus maiorum & minorum; & ut minores pareant maioribus, a quibus gubernantur. Ita ut intra ipsosmet Angelos (ut aiunt Sancti Patres, & ex ipsa scriptura sacra deducitur) haec ostendatur subiectio & Obedientia aliorum ad alios, innixa praestantiae naturae & gratiae, quam vna Hierarchia habet super aliam. Inter homines tamen constituitur varijs causis, propter quas filij tenentur obedire parentibus, uxores viris suis, famuli heris; serui Dominis; & ciues omnibus gubernatoribus, ac iudicibus iuxta generalem Apostoli sententiam, dicentis: *b Omnis anima quae est sublimioribus subdita sit. non est enim potestas nisi a Deo: quae autem sunt, a Deo ordinatae sunt.* Qui ordo exigit, ut in qualibet republica, Ciuitate, ac como sit caput aliquod, cui reliqui obediant, & subijciantur. Alias magna esset confusio ac discordia: regnum autem & familia quaeque diuisa omnino perit. Ac propterea Sanctus Augustinus dixit: quod Obedientia terret concordiam in Angelis, pacem in Monachis, & in ciuibus tranquillitatem: sine qua nec respublica diu stare, nec familia bene regi potest. In quo tamen gradu multo amplius eminet obedientia Religiosorum, qui sponte

De verbis
Domini.
Serm. 14.
tom. 10.

2.
De grad.
virs. c. 2.

S Diony. c.
Caes. l. i. c.
rar.

S Greg. Ho
mi. 14. in
Euang.

S. Ber. Ho
mil. 1. spe
Missus est
Zacha. 2.

Apo. 7. c.
10.

b Rom. 13
Serm. 7. ad
Erat. in E
remo.

d. *Isaia. 1. 6.*

c. *Luca. 2. 51.*
Mat. 16. 24

In Duca spi-
rit. tract. 4
c. 2.

Lib. 2. in l.
Reg. 6. 4.
ante mediū.
f. l. Reg. 3. 10

De Constit.
Monast. c. 10

3.
S. Bonif. M.
Supra.

sua vitam perfectam profitentur, seseque obstringunt voto obediendi Præ-
 latis & maioribus: non solum ob generalem rationem, quod in omnibus
 communitatibus debet esse aliquis; qui illas regat, cui reliqui subijciantur
 sed ob alias magis particulares, & magnæ perfectionis. *Primum*, ut occasi-
 onem habeant sese amplius humiliandi, subijciētes se alteri homini: qui mo-
 re & ordine huius mundi non est maior, imò sæpe minor, ut insinuat *Isa-*
ias, cū dixit: *d. Puer paruulus minabit eos.* Quod (ut ait S. Hieronymus) imple-
 tur, cū huius mundi magnates obediunt humilibus Ecclesiæ Pastoribus.
 Deinde, ut imitentur in hoc Obedientiam & humilitatem filij Dei, qui-
 ctus homo, non solum æterno suo Patri, sed alijs etiam hominibus obediunt,
 dicente S. Luca quod *e erat subditus illis*, Sancto scilicet Ioseph, & virgini ma-
 tri suæ. *Tertio*, ut habeant occasionem mortificandi & vincendi seiplos, ab-
 negantes proprium iudicium & voluntatem, ut alienam sequantur. Imple-
 tes quod dixit Saluator. *f. Qui vult venire post me abneget semetipsum.* *Quarto*, ut
 procul magis sint à periculo errandi, ac decipiendi seiplos; cum habeant in
 suo superiore Magistrum, qui ipsos doceat; consiliarium, qui moneat; medi-
 cum, qui curet; Ducem, qui ducat; & protectorem, qui ipsos tueatur ac
 defendat. Ac deniq; propter reliqua omnia bona & utilitates prædictas ip-
 sius Obedientiæ, tum in proximo capite, tum in alijs nostris tractatibus re-
 censitas.

Et Hic Obedientiæ modus ita placet Deo, ut ipsemet per Superiores,
 quos constituit, dirigat quicquid intendit facere cum suis electis. Quod pul-
 chre perpendit Sanctus Gregorius in exemplo Samuelis, quem Dominus
 vocavit voce simili voci Heli Prælati sui, ut ipsum accederet; & quid vellet
 interrogaret. Nec prius voluit Dominus voluntatem suam aperire, donec
 Samuel, parendo Heli mandato, Deo dixit. *f. Loquere Domine: quia audi-
 tus tuus.* Ut intelligatur, ipsum velle, ut etiam desideria, quæ ipse inspirat, ex-
 ecutioni mandentur cum facultate superiorum: Opus namq; subditi (ait
 idem Sanctus) diuinitus inspiratum, tunc gratum Deo esse cognoscitur, si
 maioris imperio, aut permissione peragatur. Et quid aliud est, Deum vocem
 imitari Sacerdotis Heli, quàm significare: Vocem Prælati, esse vocem Dei
 ipsumq; Deum per os Prælati loqui: cū hic aliquid eius nomine præcipiat.
 Ex quo Sanctus Basilias deducit, quod quemadmodum Deus, qui Pater est
 omnium summam à filijs suis exigit Obedientiam: ita spiritualis Religioso-
 rum Pater, qui ebs iuxta Dei Leges & Præscripta gubernat: merito ab eis requi-
 rat Obedientiam perfectissimam: cū non ipsi propter ipsam Obediunt, sed
 propter locum & officium, quo fungitur, in quo refert ipsum Deum.

SED vterius pergit in hoc obediētiæ modo tertius eius gradus: qui subij-
 citur non solum Prælati bonis ac sanctis, quorum vita conformis est vita
 Supremi

Supremi Gubernatoris Christi Domini nostri; sed etiam improbis, & in
 vna modoque gubernandi peruersis: modò quod iubet, non fit malum.
 Id quod expressè docuit Sanctus Petrus Apostolus, dicens seruis: *g subditi*
estis Dominis, non tantum bonis, & modestis, sed etiam discolis: hæc est enim gratia,
 & eisdem maximi facienda, vt suo loco perpendimus. Quantò igitur am-
 plius tenebuntur Religiosi obedire suis Prælati, quos loco Dei habent? Si
 enim Deus aded est bonus, vt etiam si illi mali sint, ab officio tamen illis in-
 iuncto eos non remoueat: æquum est, subditum aded esse bonum, vt nec
 ipse eis obedire prætermittat; sed custodiat Christi Domini nostri Consi-
 tum illud & monitum, quod suis discipulis proposuit: *h super Cathedram*
Moysi sederunt Scriba & Pharisei: Omnia ergo quacumq; dixerint vobis, seruate &
facite: secundum opera verò eorum nolite facere. quasi distinctiùs eis dixisset: cū
 Cathedra, in qua illi sedent; & autoritas, qua funguntur bona sit; nec eos
 Deus ab ea remouet: obedite eis, & imperata facite: nihil enim vobis nocet
 eorum malitia, modò in ea eos non imitemini. Hoc ipsum perpendit S.
 Gregorius in exemplo Samuelis, cui Deus cõstituerat reuelare magna sup-
 plicia quæ eius Prælati, & Magistro Heli, propter propria eius peccata, in-
 terre cogitabat. Et nihilominus hanc reuelationem non priùs aperire ei
 voluit, quam ad ipsum Heli eius Magistrum, vt dictum est, dirigeret. Vt ex
 hoc (ait) intelligamus: semper mandata maiorum esse veneranda, etiam si
 eorum vita sit contemptibilis. Quamobrem Superbi, eorum doctrinam
 contemnunt, humiles verò, qui eam audiunt, extolluntur ad culmen fami-
 liaris consuetudinis cum ipso Deo. Nec debet subditi valde esse anxij, quòd
 tales ipsis obtigerint Superiores: Sicut nec ipsi Superiores, quòd rebelles
 habeant subditos. Diuina enim prouidentia totum hoc permittit in bonum
 suorum electorum: conuertens in eorum vtilitatem aliena mala, ac dispen-
 dit. Per subditos inobedientes exercet Deus bonos Superiores; & per hos
 imprudentes & seueros exercet cælatq; bonos subditos: vt eorum Patien-
 tia & mansuetudo magis augeatur, & Obedientia ac humilitas maiori sit ad-
 mirationi: quia in ministro improbo agnoscunt vocem, & autoritatem ip-
 sius Christi.

POSSVMUS cum S Bonauentura addere hic quartum Obedientiæ gradum;
 quo illa non solum Prælati & maioribus sese subijcit; sed extendit se etiam
 ad omnes homines, eum in modum, quo dixit Apostolus: *In humilitate Sa-*
seruiores vobis inuicem arbitramini, & k subiecti estote inuicem in timore Christi. Et
 S. Petrus: *subiecti estote omni humanae Creaturae propter Deum.* Quod intelligē-
 di est, quoad affectum, & internam animæ promptitudinē; vt quisq; paratus
 sit iudicium & voluntatem suam, aliorum iudicio & voluntati, etiã maiorū,
 subijcere: quando id expediet ad gloriam Dei; & ipsa prudentia faciendū

g. 1. Petr. 2:
(8.)

Tomo 2.

tract. 3. c. 2.

S. Laur. In-

stituta.

Lib. de Obe-

dient. c. 12.

h. Mat. 23. 2.

4.

In speculo

disciplina.

parte. 1. c. 4.

i. Philip. 2. 3.

k. Ephes. 5.

21.

1. Petr. 2.

13.

dictauerit, vt sic propèdeat semper magis ad subiectionem & Obedientiam, quam ad superioritatem aut imperium. Præcipuè cum Dominus noster non raro minoribus vtatur, ad instruendos maiores; & per paruos, voluntatem suam magnis aperiat. Et interdum per subditos loquatur Superioribus, sicut per Samuelem loquutus est; & aperuit cõsilia sua Summo Sacerdoti Heli. Et qui humilis esse cupit, & excellenter obediens, etiam si Prælati senior, & eruditus: paratus esse debet (vt Sanctus Augustinus de seiplo dicebat) alterius etiam inferioris iudicium sequi in omnibus. Qui Obedientia gradus securius potest in Religione ad praxin deduci, & nominatim ab ipsius Nouitijs, & Tyronibus; humiliantibus sese ac subijcientibus alijs omnibus in quacunque re aliquid ipsis iuberetur: modò tamen non contra Regulam, aut ordinem superiorum. Hac enim ratione proficient amplius in mortificatione sui iudicij, & voluntatis propria; & in ipsius obedientia perfectione. Siquidem, qui sibi æquali aut minori obedit: melius etiam obedit maiori. Et cum Christus Dominus noster se subiecerit minoribus: quid magnum erit, quod eius discipuli, etiam minoribus se subijciant. Iuxta id quod fides Dominus dixit suo Præcurfiori excusanti se ab eo baptizando: *me decet nos implere omnem iustitiam. Te quidem parentem meo præcepto, qui maior sum; & me subijcientem me tibi qui minor es.*

m Mat. 3. 15.

CAPVT XIV.

RES IN QUIBVS EST OBEDIENDVM, ET DEFECTVS
contra hunc Obedientia gradum.

EDICTIS IN PROXIMO CAPITE transire licet ad gradus, quos hæc virtus habet ex parte rerum: in quibus Obedientia est præstanda. Supponendum est autem; (vt Sanctus Thomas aduertit) Deo Domino nostro parendum esse in rebus omnibus, quas iubet nulla excepta, nisi sint actus interni, qui ad solum cor spectant: statim enim atque constat, quid ipsum iubere: non potest id non esse bonum & studiosum. Quemadmodum enim ex eo quod ipse sit summa veritas, nihil quod falsum sit, reuelare potest: ita ex eo quod sit summa bonitas, nihil potest iubere, quod malum sit. Et quemadmodum Fides inclinatur ad credendum quicquid Deus reuelat, iudicans, illud esse verum; etiam si intellectus non allequatur eius rationem: ita obedientia impellit, ad implendum quicquid Deus iubet, iudicans, illud esse iustum; quamuis interdum Præcepti rationem non satis intelligat sicut contigit in aliquibus rebus extraordinarijs, quas iussit obsequi, quos mox subijciemus. Nam ordinariæ semper ad eum sunt cum ratione coniunctæ, vt David a Præcepta Domini appellet lucida. Et testimonia eius credibilibus nimis. In hac tamen Obedientia tres gradus distinguere licet. PRIMVS, &

Deo parendum est in omnibus.

a Psal. 139.
b Psal. 92. 5.